

Stanowisko Polskiej Izby Firm Szkoleniowych
w sprawie Polskiej Ramy Kwalifikacji
22września 2012 r.

Misją Polskiej Izby Firm Szkoleniowych (PIFS) jest działanie na rzecz ciągłego rozwoju kompetencji i kształcenia się przez całe życie osób dorosłych oraz rozwój rynku szkoleniowego, na którym obowiązują zasady uczciwej konkurencji. Izba prezentuje stanowisko, że tylko skuteczne inwestowanie w kapitał ludzki zapewni dalszy rozwój cywilizacyjny Unii Europejskiej, w tym także Polski. Taką inwestycją jest przygotowanie i wdrożenie Polskiej Ramy Kwalifikacji. Polska pracuje nad nią od 2006 roku. W prace te aktywnie włączyła się w listopadzie 2010 roku, jako uczestnik szerokiej debaty społecznej, Polska Izba Firm Szkoleniowych.

Izba zrzesza prawie 350 firm, reprezentujących różne formy i obszary kształcenia. Taki status pozwala Izbie reprezentować środowisko firm szkoleniowych, wypracowywać wspólne dla niej opinie i stanowiska, w tym w sprawie Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Jako przedstawiciele interesariuszy systemu kwalifikacji, członkowie Izby uczestniczą w badaniach realizowanych przez Instytut Badań Edukacyjnych w ramach projektu „Opracowanie założeń merytorycznych i instytucjonalnych wdrażania KRK oraz Krajowego Rejestru Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie”, dotyczących procesu zapewnienia jakości w obszarze kształcenia pozaformalnego. Wiedzę zdobytą w procesie współpracy z Instytutem Badań Edukacyjnych upowszechniamy wśród członków Izby. Organizujemy spotkania z firmami szkoleniowymi i przedsiębiorcami, w trakcie których prezentujemy kluczowe informacje dotyczące budowy Polskiej Ramy Kwalifikacji i zasad jej funkcjonowania.

Opierając się na doświadczeniu, które członkowie Polskiej Izby Firm Szkoleniowych zdobyli podczas prac nad ostatecznym kształtem Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz w oparciu na efektach dyskusji podczas wspólnego i otwartego posiedzenia Zarządu i Rady Izby (21-22 września 2012 roku, Paprotnia), przedstawiamy poniżej nasze postulaty:

1. **Wspólny standard opisu kwalifikacji** dla całego rynku edukacji (formalnej i pozaformalnej). Zgodnie z założeniami UE (EQF) i PRK, należy pamiętać, że kwalifikacje są jedne dla edukacji formalnej i pozaformalnej – nie można zatem dzielić kwalifikacji na formalne i pozaformalne. Jedyne forma edukacji przygotowującej do uzyskania danej kwalifikacji może być różna (formalna, pozaformalna, nieformalna, mieszana). Dlatego wszystkie kwalifikacje powinny być

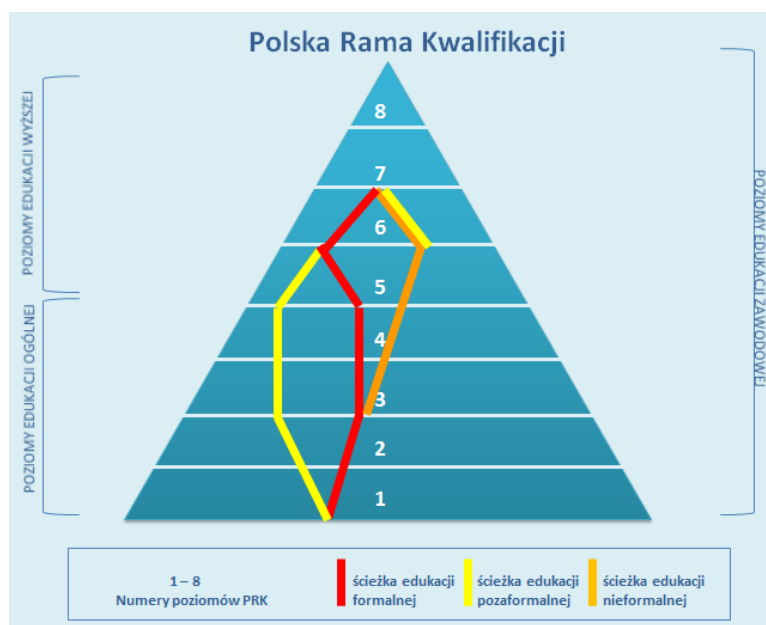
opisywane według jednakowej metodologii i jednego standardu. Zamiast skupiać się na różnych standardach dla różnych form edukacji, postulujemy cały wysiłek intelektualny skierować na wspólne wypracowanie wysokiej jakości opisów standardów kwalifikacji i walidacji, co zapewni im adekwatność i wiarygodność, bez względu na formę edukacji prowadzącej do uzyskaniu danej kwalifikacji.

2. **Otwarty proces wpisywania kwalifikacji** do Krajowego Rejestru Kwalifikacji według standardu opisu kwalifikacji. Postulujemy szeroką otwartość PRK na wszystkie istotne kwalifikacje zdobywane drogą pozaformalną i nieformalną, spełniające jednocześnie uzgodnione standardy jakości. Oznacza to możliwość definiowania różnorodnych kwalifikacji i wpisywania do Krajowego Rejestru Kwalifikacji przez wszystkich interesariuszy systemu. Proces tworzenia standardu opisu kwalifikacji powinni być zaangażowani praktycy i pracodawcy, reprezentujący różne branże, bowiem oni mogą współtworzyć kwalifikacje spełniające standard PRK, bliskie realnym potrzebom rynku pracy. Takie podejście prowadzi do zwiększenia elastyczności w procesie zatrudniania, swobody wyboru rozwijanej kwalifikacji oraz zwiększa świadomość i zdolność uczących się do poszerzania i pogłębiania kwalifikacji.
3. **Walidacja efektów uczenia się** powinna być oddzielona od procesu uczenia się. Dostęp do niej powinien być otwarty dla zainteresowanych, wolny od barier administracyjnych czy ekonomicznych, utrudniających potwierdzenie kwalifikacji. Ponieważ system walidowania wymaga źródeł finansowania, Izba dopuszcza wprowadzenie na rozsądnym poziomie opłat za przystąpienie do procesu potwierdzania kwalifikacji. Wysokość opłat nie może dyskryminować osób społecznie wykluczonych.
4. **Otwarty rynek walidacji** oznacza, że każdy podmiot spełniający kryteria walidowania danej kwalifikacji (będącej częścią opisu kwalifikacji), powinien móc dokonywać uznawania kwalifikacji. W ramach tworzonych rozwiązań, powinny powstać klarowne ramy prawne określające kryteria, jakie muszą spełniać podmioty walidujące (bez względu na ich formę prawną) i osoby występujące w roli walidatorów. Szczegółowe wymagania wobec walidatorów oraz sposobu walidacji danej kwalifikacji winny być opisane w uszczegółowieniu danej kwalifikacji.

5. Konieczne jest skierowanie środków publicznych na działania umożliwiające dokonywanie opisu kwalifikacji (w tym ich walidacji) pełnych i częściowych przez reprezentantów edukacji pozaformalnej na równi z przedstawicielami edukacji formalnej. Aktualnie, ze środków publicznych, finansuje się opisy jedynie tych kwalifikacji, które są uzyskiwane głównie na drodze kształcenia formalnego. Zakładając (zgodnie z założeniami EQF), że kwalifikacje są jedne (bez względu na formę edukacji), finansowanie opisu wszystkich kwalifikacji winno być jednakowe. Kwalifikacje, które są dziś rozwijane głównie poprzez edukację pozaformalną lub nieformalną, winny być opisywane przez zespoły ekspertów, przedstawicieli edukacji pozaformalnej i biznesu, np. sektorowe rady ds. umiejętności (na wzór rozwiązań brytyjskich), a finansowane ze środków publicznych.

Zdaniem Polskiej Izby Firm Szkoleniowych istotnym czynnikiem, który ma wpływ na wzrost wskaźnika uczestnictwa Polaków w uczeniu się przez całe życie, jest dalszy rozwój obszaru edukacji pozaformalnej, oparty na współpracy wszystkich interesariuszy reprezentujących różne ścieżki kształcenia osób dorosłych.

Poniższy schemat przedstawia możliwości uzyskania kwalifikacji na poziomie 7 przy wykorzystaniu kształcenia się we wszystkich trzech formach edukacji. Odzwierciedla on również równość form edukacji w procesie zdobywania i potwierdzania kwalifikacji.

Źródło: Opracowanie PIFS jako alternatywe wobec prezentowanego w materiałach Instytutu Badań Edukacyjnych.

Polska Izba Firm Szkoleniowych
Paprotnia, 22 września 2012 r.